

Måned rapport om ubalanser

Nøkkeltall							
	Mai '11	Snitt 2011	Snitt 2010		Mai '11	Snitt 2011	Snitt 2010
Gjennomsnittlig netto ubalanse (MWh/h)*				Gjennomsnittlig absolutt ubalanse (MWh/h)			
NO1	7	-35	-75	NO1	104	132	163
NO2	-11	-8	-19	NO2	93	106	136
NO3	27	-17	-14	NO3	66	75	75
NO4	-46	-24	-2	NO4	53	54	62
NO5	35	1	25	NO5	70	74	89
Norge	13	-83	-90	Norge	206	260	284
*Positiv verdi tilsier et driftsunderskudd (større forbruk enn planlagt)							
Ubalanse > 800 MWh (andel av tiden)				Prisavvik Elspot-RK (NOK)			
Norge	0,3 %	2,7 %	3,9 %	NO1	-2,83	16,95	15,08
*Andel av tiden med ubalanser større enn 800 MWh				NO2	-2,97	13,82	9,39
				NO3	-2,05	11,36	15,46
				NO4	-1,79	12,35	16,40
				NO5	-2,96	17,27	11,06
Reguleringer (andel av tiden)				Prisavvik ved reguleringer (Elspot - RK) (NOK)			
Oppreg. i NO1	48 %	32 %	32 %	Oppreg. i NO1	-42,63	-40,48	-53,36
Nedreg. i NO1	35 %	50 %	45 %	Nedreg. i NO1	50,87	60,00	70,83
Oppreg. i NO2	48 %	32 %	32 %	Oppreg. i NO2	-42,63	-43,38	-64,11
Nedreg. i NO2	35 %	49 %	40 %	Nedreg. i NO2	50,46	56,53	74,72
Oppreg. i NO3	46 %	31 %	39 %	Oppreg. i NO3	-44,68	-55,12	-95,03
Nedreg. i NO3	37 %	52 %	46 %	Nedreg. i NO3	50,35	54,86	116,62
Oppreg. i NO4	46 %	31 %	34 %	Oppreg. i NO4	-44,66	-55,28	-83,39
Nedreg. i NO4	37 %	52 %	45 %	Nedreg. i NO4	51,02	56,71	99,13
Oppreg. i NO5	48 %	32 %	33 %	Oppreg. i NO5	-42,55	-40,49	-45,58
Nedreg. i NO5	35 %	50 %	43 %	Nedreg. i NO5	50,20	60,55	60,69
Reguleringer i Norge (MWh/h)				Reguleringer i Norge (MWh/h)			
Frekvensreg.	202	268	273	Reg.styrke kraft	81	100	93
Spesialregulering	60	45	89	Kvartersflytting	23	26	30

Tabell 1: Nøkkeltall for det norske kraftmarkedet. Dette er gjennomsnittlige timeverdier for siste måned, *hittil i år* og *i fjor*.

Aktørenes ubalanser

Aktørene er etter forskrift om systemansvaret i kraftsystemet (§ 8.1) pålagt å planlegge seg i balanse i regulerkraftmarkedet. Pålegget om å planlegge seg i balanse er også tatt inn i *Balanseavtalen* med Statnett og i *Aktøravtalen* med tilhørende regleverk på Nord Pool Spot.

Aktørenes ubalanser beregnes time for time ved å korrigere omsatt volum i regulerkraftmarkedet for aktiverte reguleringer og regulerstyrkekraft. Ubalansene viser dermed den del av avviket mellom virkelig og planlagt kraftvolum som den balanseansvarlige selv er ansvarlig for og kan påvirke.

Statnett har vurdert ubalansen til hver enkelt balanseansvarlig, og gruppert dem i tre grupper (se tabell 2). Kategoriseringen er basert på en totalvurdering av de balanseansvarliges handel i regulerkraftmarkedet, type virksomhet, kompleksitet, sammenlignbare selskaper og historisk utvikling. En aktørs evne til å planlegge seg i balanse vil i noen grad avhenge av kompleksiteten i handelsbildet. Nøkkeltallene som vises på balanseWeb utgjør en viktig del av vurderingen (relativ ubalanse, total ubalanse, andel kjøp/salg, gjennomsnittlig absolutt ubalanse pr. time).

Etter innføringen av to handelsoppsett blir aktørene nå vurdert etter to separerte ubalanser, en for produksjon og en for forbruk. Dersom en aktør ikke har produksjonsubalanse vil ubalansevurderingen være blank.

Kategoriene er ment å tolkes slik:

Rød (Må bli bedre): Ubalansene er totalt sett større enn det Statnett kan akseptere. Tiltak må iverksettes og Statnett vil følge opp at ubalansene bedres. Ved vedvarende plassering i rød gruppe vil Statnett iverksette ytterligere tiltak.

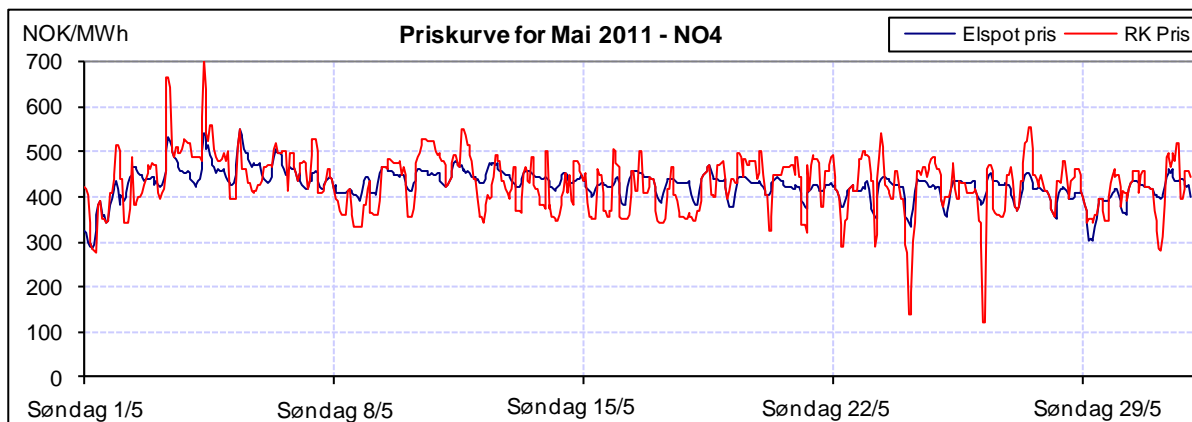
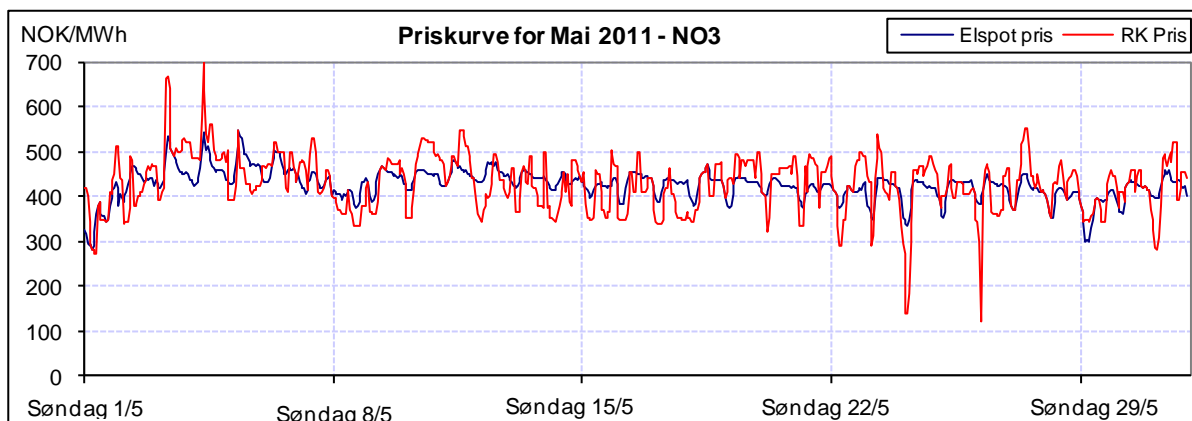
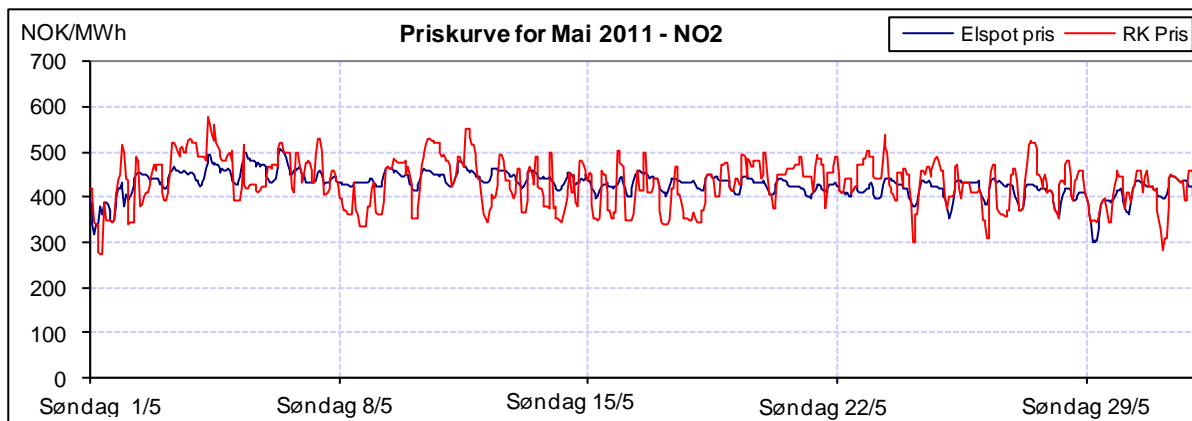
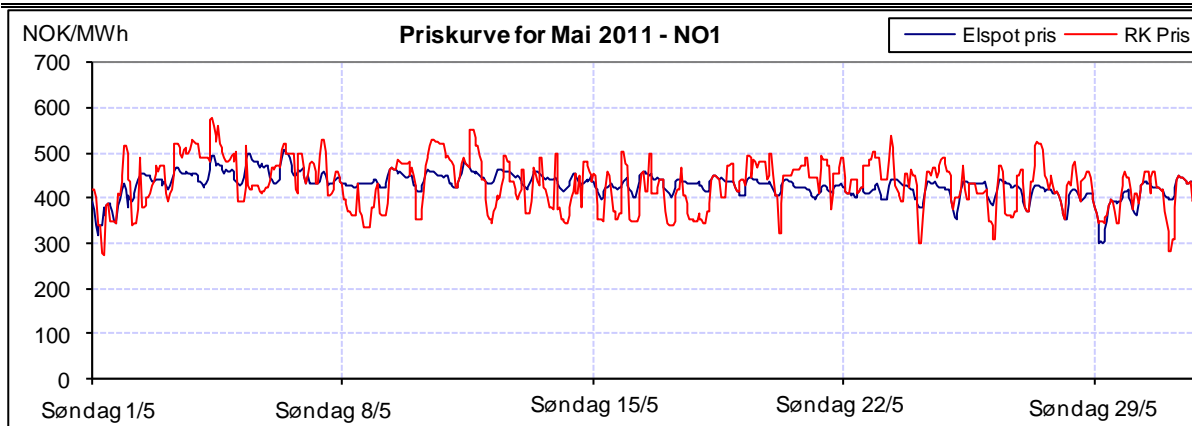
Gul (Tilfredsstillende): Ubalansene er totalt sett noe større enn hva Statnett forventer og bør forbedres. Sammenlignbare selskaper og/eller historikk viser at ubalansene kan og bør bli lavere.

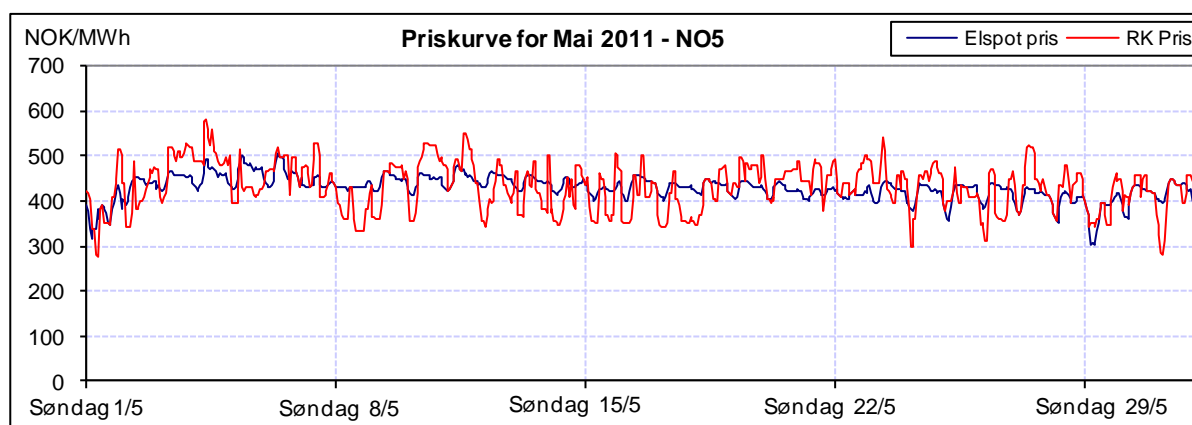
Grønn (Bra): Ubalansene er totalt sett innenfor hva Statnett forventer

For flere detaljer om egen ubalanse viser vi til nettsiden [balanseWeb](#).

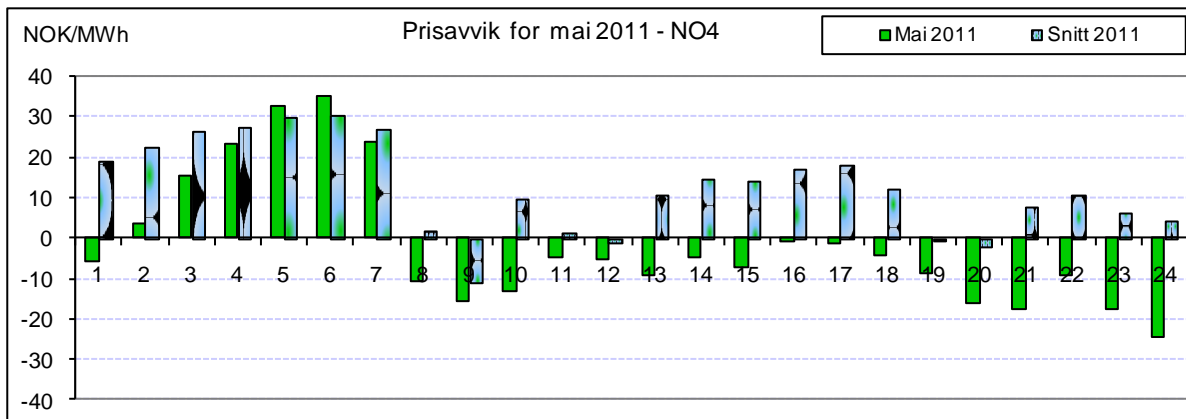
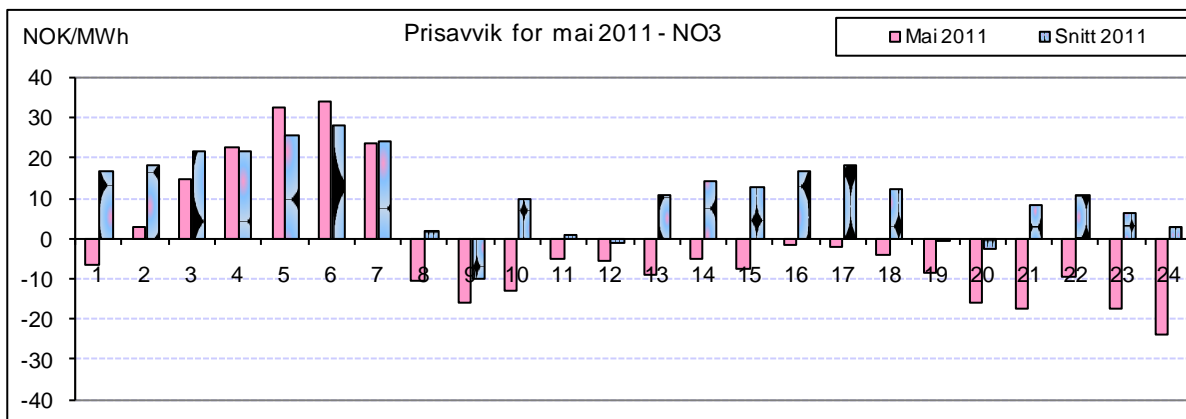
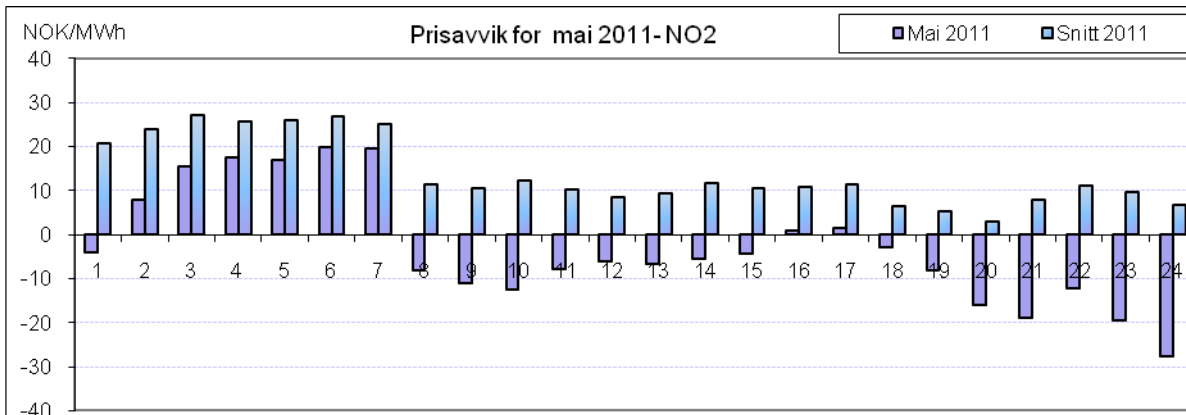
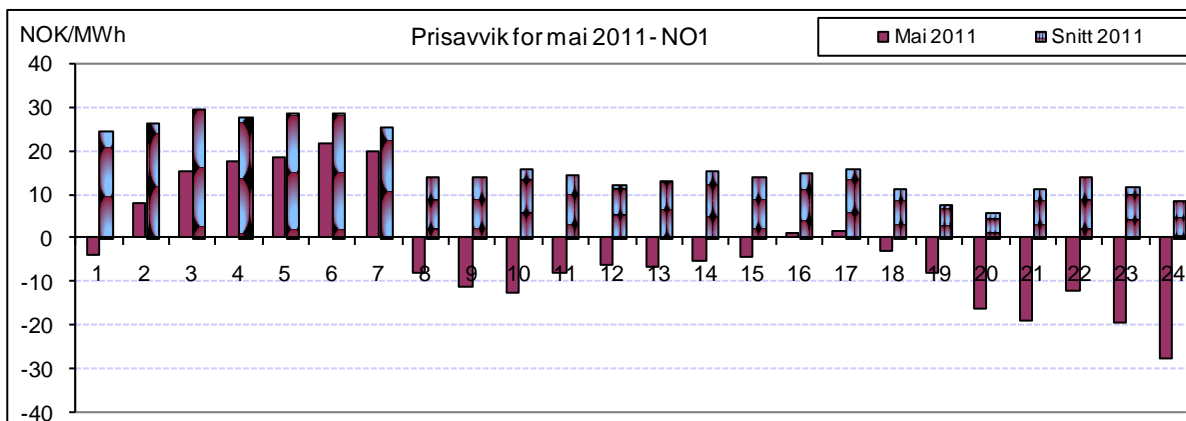
Aktør	Produksjons ubalanse	Forbruks ubalanse	Aktør	Produksjons ubalanse	Forbruks ubalanse
AGA AS			Møre og Romsdal Fylkeskommune		
Agder Energi Produksjon AS			Nammo Raufoss AS		
Akershus Energi Vannkraft AS			Neset Kraft AS		
Alpiq Tillegg			Nordkraft AS		
Avinor AS			Nordmøre Energiverk AS		
Bane Energi			Nordvest Kraft AS		
BKK Produksjon AS			Nord-Østerdal Kraftlag Marked		
Boliden Odda AS			Norsk Hydro Produksjon AS		
Coop Norge SA			Norske Skogindustrier AS		
Dalane Energi IKS			Norway Pelagic AS		
EB Handel AS			NTE Energi AS		
EB Kraftproduksjon AS			Oppegård kommune		
E-CO Vannkraft AS			Oppland Energi AS		
EDF Trading Elspot handel			Oslo Lufthavn AS		
EGL Nordic AS			Pasvik Kraft AS		
Eidefoss A/S			PowerTrade AS		
Eidsdal Kraft AS			Presidium AS		
Eidsiva Marked AS			Rapid Power AS		
Eidsiva Vannkraft AS			Rauma Energi Kraft AS		
Eiendomsspar Energi AS			Reitan Servicehandel AS		
Elkem AS			Ringeriks-Kraft Produksjon AS		
Elkraft AS			Ringsaker Kommune		
Energi Salg Norge AS			Rogaland Fylkeskommune		
Eramet Titanium & Iron AS			Rørros Elektrisitetsverk AS		
Fellesdata AS			Scaent Europower Ltd		
Fjord Energi AS			Scandem Norge		
Flesberg Elektrisitetsverk AS			Schibsted ASA		
Fortum Markets AS			Selbu Energiverk		
GDF SUEZ E & P Norge AS			SFE Produksjon AS		
Gudbrandsdal Energi AS			Shell Energy		
Hafslund Strøm AS v/Hafslund Delta			Sira-Kvina Kraftselskap Prod		
Haugaland Kraft AS			Skagerak Kraft AS		
Haugesund Kommune			Skandiakraft AS		
Heidelbergcement Norway AS			Skedsmo Kommune		
Helgelandskraft AS			SKL Produksjon AS		
HelgelandsKraft AS Produksjon			SKS Kraftsalg AS		
Helse Sør-Øst RHF			SKS Produksjon AS		
Hemsedal Energi (Balanseansvarlig)			Sognekraft A/S		
Hjelmeland kommune			Sparebank 1 Gruppen AS		
Hålogaland Kraft AS Marked			Stange Energi AS		
Ishavskraft AS			Statens Vegvesen		
ISS Facility Services AS			Statkraft Energi AS		
Istad Kraft AS			Statnett Nettap		
JotunKraft A/S			Statoil ASA		
Klæbu Kommune			Stord Kommune		
Kongsberg Energi Eiendom AS			Stranda Energiverk AS Kraft		
Kongsvinger Kommune			Stryn Energi AS, Kraft		
Konsesjonskraftfondet for Aust-Agder			Studentsamskipnaden i Oslo		
Kraft & Kultur i Sverige AB			Sunnal Energi KF		
Kraftinor AS			Sunnfjord Energi AS		
Kraftverkene i Orkla			Svorka Energi AS Kraft		
Kymppivoima Hankinta Oy			Tafjord Kraftproduksjon AS		
Lantmännen Unibake Norway AS			Telenor Eiendom Holding AS		
Lier Everk AS			Telinet Energi AS		
Lindex AS			Time kommune		
Lofotkraft Produksjon AS			Tinfos AS		
LOS AS			Total Energi ASA		
Lunds Energi Norge AS			Troms Kraft Marked AS		
Luster Energiverk AS			Trønderenergi Kraft AS		
Lyse Handel AS			TrønderEnergi Marked AS		
Lyse Produksjon AS			Tussa Energi AS		
Lærdal Energi AS			Tydal Kommunale Energiverk		
Malvik Everk AS Kraft			Uste Nes AS Produksjon		
Markedskraft AS			Ustekveikja Energi AS		
Max Kraft AS			Varner Retail AS		
Mesta Konsern AS			Vattenfall Sales Nordic		
Midt-Kraft Buskerud AS			Østfold Energi AS		
Midt-Telemark Energi AS			Øystre Slidre Kommune		
Mo Industripark AS					

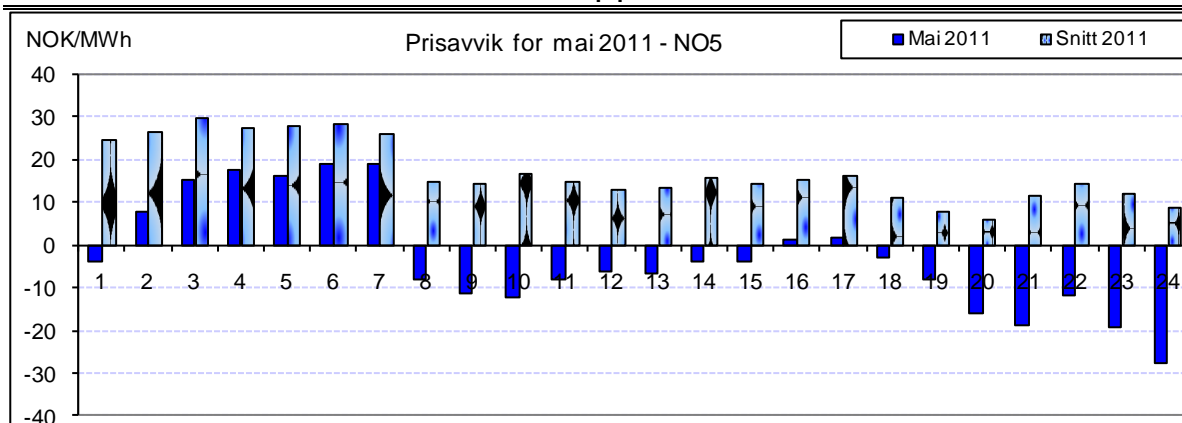
Tabell 2: Vurdering av balanseansvarlige aktørers ubalanse.

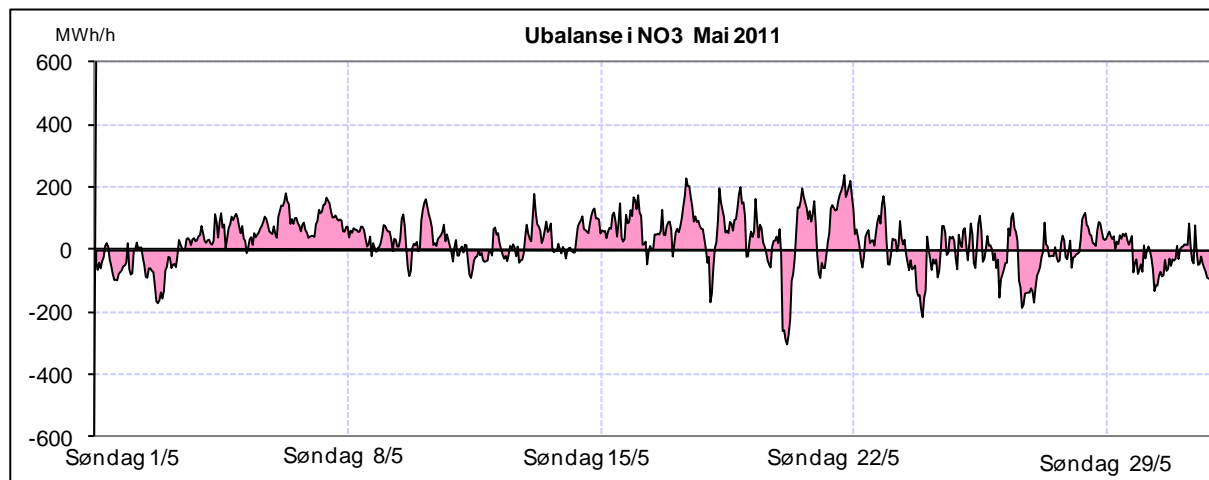
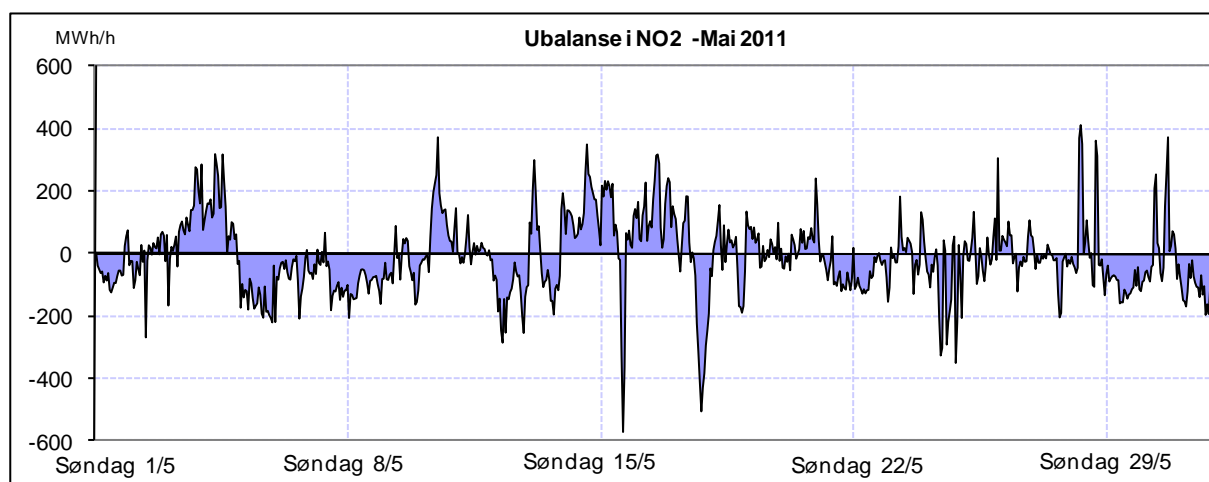
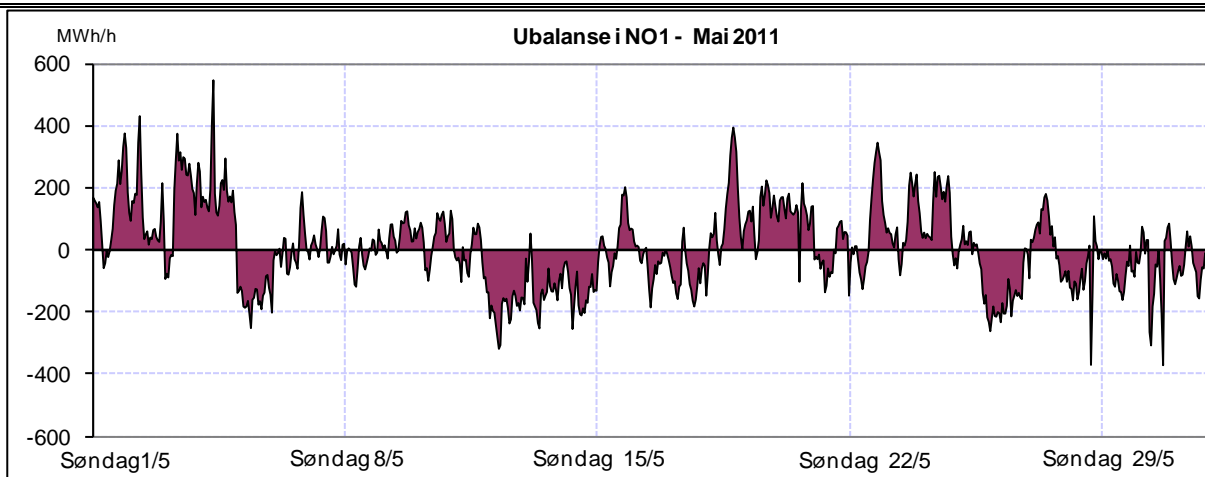
Figur 1: Priser ved Elspot og i RK i mai 2011. Merk at det er RK pris i hovedretning som er benyttet.

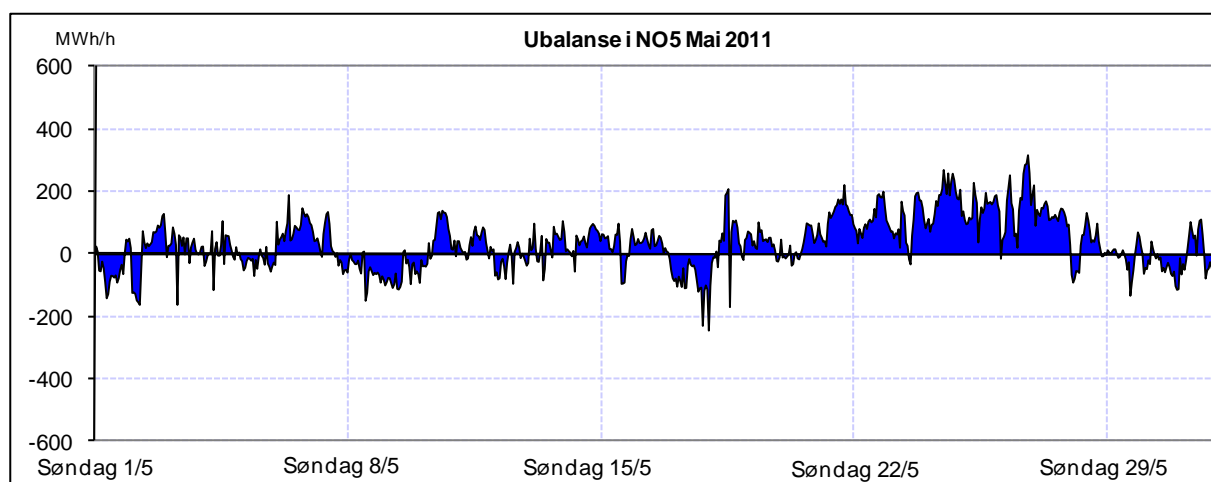
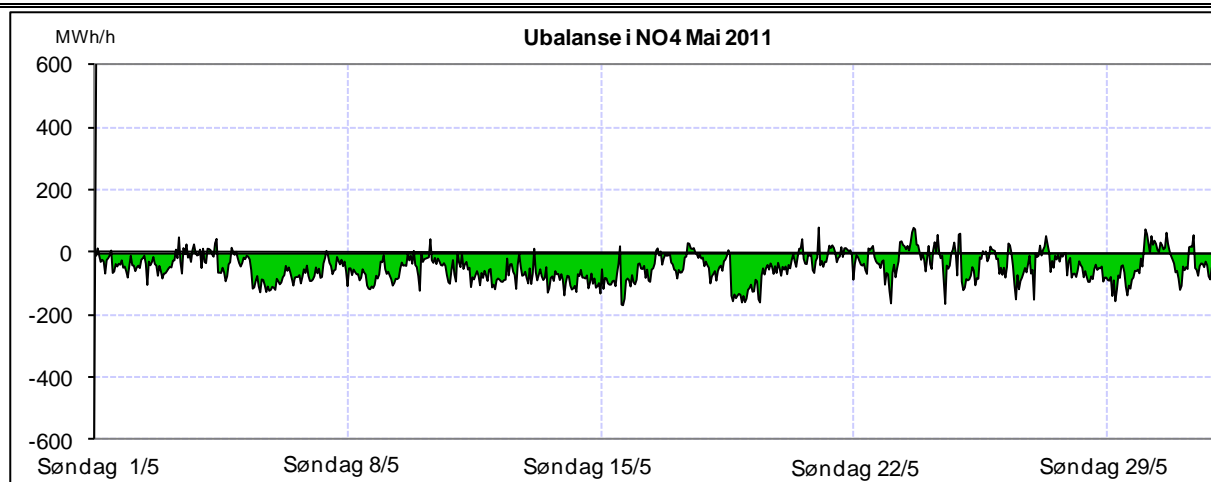

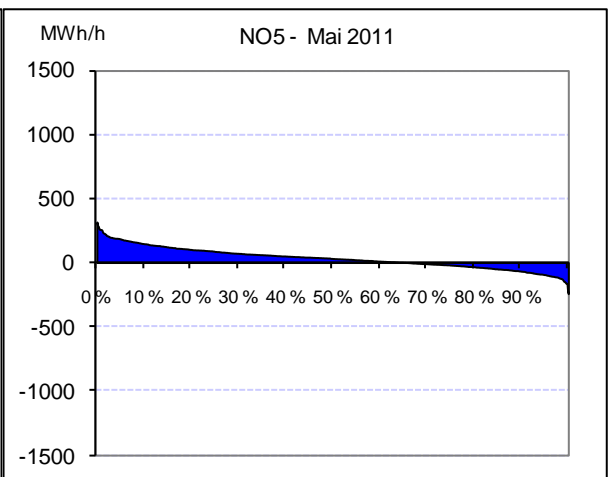
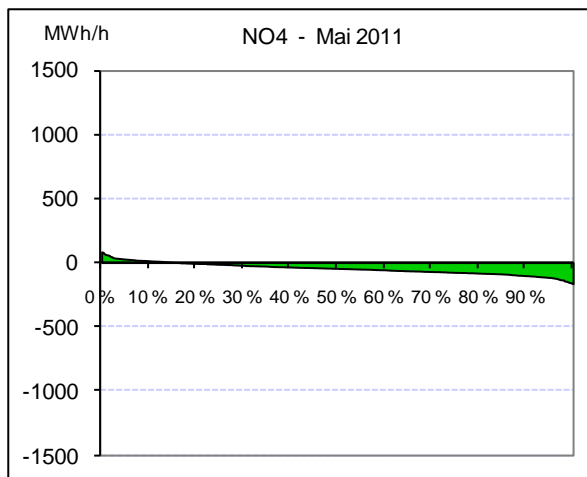
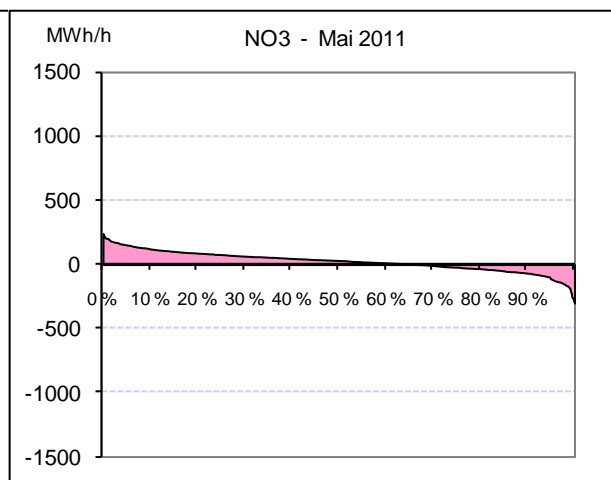
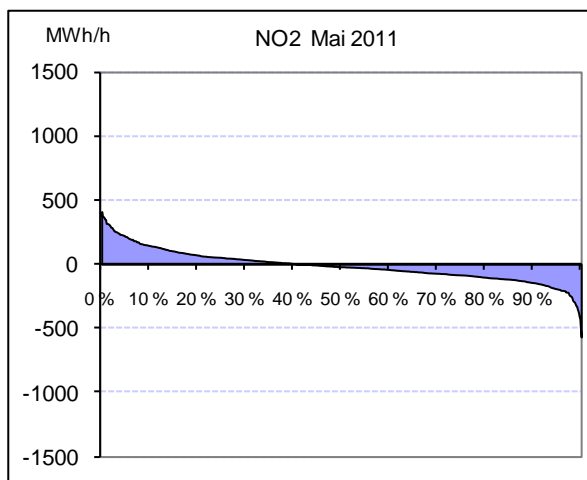
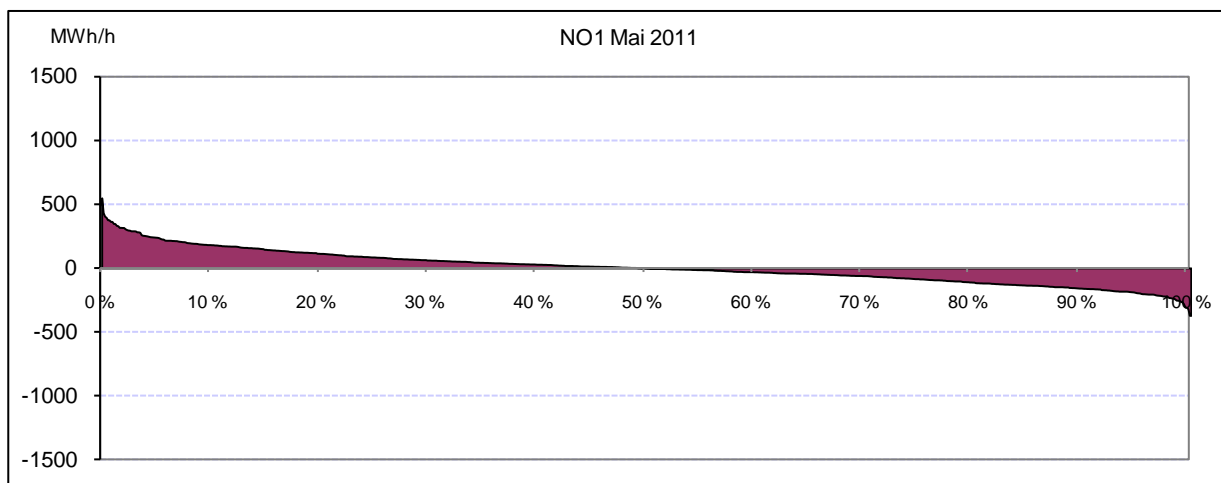
Figur 2: Prisavvik gjennom døgnet i mai 2011 (Elspot – RK)

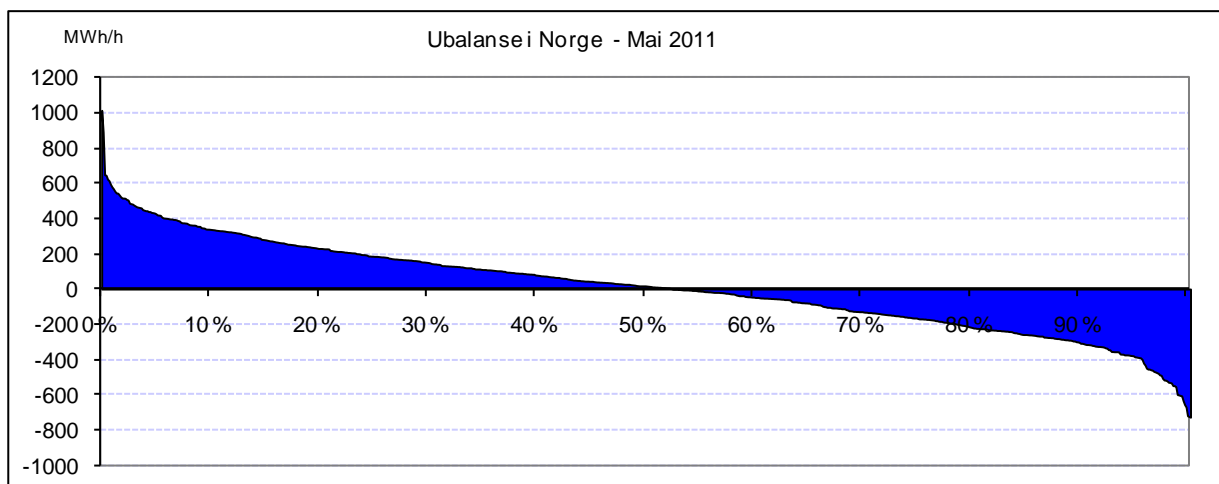
Prisavviket for en time blir beregnet som timepris i Elspot minus timepris i Regulerkraftmarkedet. Et positivt prisavvik innebærer dermed at det var billigere å kjøpe kraft i regulerkraftmarkedet enn ved elspot i denne timen. Prisavvikene i mai var moderate. Det har vært gjennomsnittlig negative prisavvik gjennom hele døgnet i alle prisområdene. Det har derimot vært gjennomsnittlig positive prisavvik på natt, mens det har vært gjennomsnittlig negative prisavvik på kvelden.

Figur 3: Ubalanser time for time i prisområdene NO1, NO2, NO3, NO4 og NO5, i mai 2011. Ubalanser i det totale kraftsystemet innebærer at kraftflyten avviker i forhold til de planlagte verdier, og en positiv verdi indikerer et underskudd i prisområdet

Figur 4: Varighetskurver for ubalanser i Norge i mai 2011. Skjæringspunktet med x-aksen viser andel av tiden det var henholdsvis underskudd (pos) og overskudd (neg) av kraft.

Ubalansene beregnes time for time i hvert prisområde. I varighetskurvene ovenfor er ubalansene sortert etter størrelse. Ubalansene i mai var i gjennomsnitt relativt høye. Det var i gjennomsnitt et kraftunderskudd i Norge totalt sett, mens i NO2 og NO4 var det et kraftoverskudd.

Eventuelle spørsmål om månedrapporten kan rettes til fellespostkassen: avregning@statnett.no